

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/16/2020
Identifikačné číslo spisu: 8714207444
Dátum vydania rozhodnutia: 28.09.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:8714207444.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne F. G., bývajúcej v V. XX, zastúpenej Beňo & partners advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom v Poprade, Námestie svätého Egídia 40/93, IČO: 44 250 029, v mene ktorej koná JUDr. Jozef Beňo, PhD., konateľ a advokát, proti žalovanej KOOPERATIVA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, so sídlom v Bratislave, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, o zaplatenie 18 183,49 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 10C/167/2014, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 4. apríla 2019 sp. zn. 4Co/149/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalobkyni v celom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 21. mája 2018 č. k. 10C/167/2014-151 žalobu zamietol (výrok I.) a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni v rozsahu 100 %, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (výrok II.). V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa bola 22. februára 2011 účastníčkou dopravnej nehody zavinenej L. C. (povinne zmluvne poisteným u žalovanej), ktorého vina bola ustálená rozsudkom Okresného súdu Levice sp. zn. 2T/103/2011 z 20. júna 2011. Na žiadosť žalobkyne, ktorá pri dopravnej nehode preukázateľne utrpela poranenia hlavy a chrbtice, bol lekárom U.. U. G. vypracovaný lekársky posudok o sťažení spoločenského uplatnenia z 11. apríla 2014. Škoda bola ohodnotená na 1090 bodov a dátum ustálenia zdravotného stavu bol stanovený na 4. apríla 2014. Súd prvej inštancie vo veci nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie chirurgia a traumatológia U.. L. U., U.. Následne požiadal znalca o doplnenie znaleckého posudku o určenie dátumu, ku ktorému bol ustálený zdravotný stav žalobkyne tak, že bolo možné vykonať jej bodové ohodnotenie sťaženého spoločenského uplatnenia za úraz po autonehode z 22. februára 2011. Podľa znalca sa presný dátum ustálenia zdravotného stavu u žalobkyni nedá určiť, a preto je bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia dané § 8 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za

sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 437/2004 Z. z.“). Súd prvej inštancie s poukazom na závery znaleckého dokazovania a vznesenú námietku premlčania zo strany žalovanej vec posúdil podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa si uplatnila nárok na náhradu škody z dôvodu sťaženia spoločenského uplatnenia v rozsahu 1090 bodov. Rozsah tohto vyčíslenia (vyrátania bodov) bolo objektívne možné vykonať podľa znaleckého posudku U.. L. U., U. po jednom roku od poškodenia zdravia, kedy sa zdravotný stav žalobkyne ustálil, t. j. 22. februára 2012. K tomuto momentu bolo objektívne možné určiť rozsah sťaženia spoločenského uplatnenia. V posudzovanom prípade bola žaloba podaná 18. júna 2014. Aplikovaním dvojročnej subjektívnej lehoty od momentu ustálenia zdravotného stavu 22. februára 2012 lehota na uplatnenie nároku začala plynúť od 23. februára 2012 a skončila 23. februára 2014. Nárok uplatnený po tejto lehote je premlčaný, a preto súd žalobu zamietol. Žalobkyni nepriznal ani nárok na náhradu škody za vypracovaný lekársky posudok U.. U. G. vo výške 139,40 eur a nárok na náhradu nákladov vo výške 60 eur spojených s liečením a 20,89 eur ako cestovné. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom zo 4. apríla 2019 sp. zn. 4Co/149/2018 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyni v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením súdom prvej inštancie. Odvolanie žalobkyne vyhodnotil ako nedôvodné, pretože súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci a vec správne právne posúdil. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia spĺňa náležitosti podľa § 220 ods. 2 CSP a odvolací súd sa s ním v celom rozsahu stotožnil (§ 387 ods. 2 CSP). Vo vzťahu k stanoveniu výšky sťaženia spoločenského uplatnenia a určení okamihu, kedy došlo k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne uviedol, že súd prvej inštancie správne vychádzal zo záveru znaleckého posudku vypracovaného znalcom U.. L. U.. Z jeho záveru vyplynulo, že k ustáleniu zdravotného stavu došlo v zmysle § 8 ods. 4 zákona č. 37/2004 Z. z. rok od dopravnej nehody z dôvodu, že z predloženej zdravotnej dokumentácie žalobkyne nebolo možné stanoviť, kedy došlo k ustáleniu zdravotného stavu vo vzťahu k nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia. Odvolací súd nesúhlasil s názorom žalobkyne, že bolo potrebné vychádzať z lekárskeho posudku vypracovaného U.. U. G., ktorý stanovil okamih ustálenia jej zdravotného stavu na 4. apríla 2014. Skonštatoval že vo vzťahu k takto určenému dňu ustálenia zdravotného stavu žalobkyňa nepredložila žiadne listinné dôkazy preukazujúce dôvodnosť tohto záveru. S poukazom na V 25/1980 mal za to, že súd prvej inštancie okamih vedomosti žalobkyne o vzniku škody, ako aj kto za ňu zodpovedá, náležite posúdil podľa výsledkov trestného konania. Vychádzajúc z predpokladu ustálenia zdravotného stavu pri nároku na náhradu škody za sťaženie spoločenského uplatnenia rok po dopravnej nehode (§ 8 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z.) uzavrel, že dvojročná subjektívna lehota začala plynúť od 23. februára 2012 a uplynula 23. februára 2014. Žalobkyňa svoj nárok uplatnila na súde 18. júna 2014, t. j. po uplynutí subjektívnej premlčacej lehoty. Vzhľadom na uvedené napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny (§ 387 ods. 1 CSP). O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj ako „dovolatelka“) dovolanie, v ktorom uplatnila dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Podstatou dovolacej argumentácie dovolateľky bolo, že odvolací súd nesprávne právne posúdil otázku začatia plynutia subjektívnej premlčacej lehoty na 22. februára 2012, teda presne rok po udalosti, kedy došlo ku škode na zdraví. Namietala, že odvolací súd nesprávne interpretoval a aplikoval názor vyjadrený v rozhodnutí V 25/1980, pretože dovolateľka prvýkrát mohla uplatniť svoj nárok až vtedy, keď sa z lekárskeho posudku dozvedela aj o rozsahu škody, nielen o existencii majetkovej ujmy. Poukázala na skutočnosť, že ešte 4. apríla 2014 bolo u nej vykonané kontrolné lekárske vyšetrenie v traumatologickej ambulancii, pričom až z lekárskej správy z tohto vyšetrenia bol zdravotný stav dovolateľky označený ako trvalý. Ako laik nemohla sama dospieť k záveru o ustálenosti svojho zdravotného stavu. Podľa jej názoru je nevyhnutné zisťovať, kedy poškodený preukázateľne získal dostatok informácií o ustálenosti svojho zdravotného

stavu - napríklad aj tým, z ktorej lekárskej správy sa mohol dozvedieť o tom, že jeho zdravotný stav je ustálený. Vzhľadom na uvedené navrhla, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalovaná navrhla dovolanie odmietnuť, resp. zamietnuť majúť za to, že nie je dôvodné.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) žalobkyňa zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

10. V posudzovanom prípade dovolateľka uplatnila dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

11. Na to, aby dovolací súd mohol pristúpiť k meritórnemu dovolaciemu prieskumu rozhodnutia odvolacieho súdu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v § 431 až § 435 CSP.

12. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou dovolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

13. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP dovolací súd uvádza, že toto ustanovenie dopadá len na takú právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil, t. j. vysvetlil jej podstatu a uviedol súvisiace právne úvahy spolu s dôvodmi, pre ktoré zvolil práve riešenie, na ktorom založil svoje rozhodnutie a zároveň sa týmto rozhodnutím odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

14. V preskúmvanej veci súd prvej inštancie žalobu zamietol z dôvodu, že dovolateľka svoj nárok uplatnila na súde po uplynutí subjektívnej premlčacej doby, keďže žalovaná v konaní pred súdom vznesla kvalifikovanú námietku premlčania.

15. Dovolateľka namieta, že odvolací súd v danom spore nesprávne právne posúdil otázku začatia plynutia subjektívnej premlčacej lehoty, keď pri určení momentu ustálenia zdravotného stavu vychádzal zo znaleckého posudku U. L. U., U. a nie z lekárskeho posudku U. G. predloženého dovolateľkou. Dovolací súd zastáva názor, že určenie momentu ustálenia zdravotného stavu poškodeného je otázkou skutkovou a jej riešenie vychádza zo skutkových zistení zodpovedajúcich tomu-ktorému prípadu. Zodpovedanie tejto otázky je výsledkom vykonaného dokazovania v danom spore. Tým, že dovolateľka sa nestotožňuje so závermi odvolacieho súdu, ktorý pri ustálení zdravotného stavu (rovnako ako súd prvej inštancie) vychádzal zo znaleckého posudku, v podstate spochybňuje jeho skutkové závery. Uvedené odôvodnenie dovolania podaného z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a samotná polemika dovolateľky s rozhodnutím odvolacieho súdu však nepredstavuje vymedzenie podstatnej právnej otázky tak, ako to predpokladá § 421 ods. 1 CSP v spojení s § 432 ods. 2 CSP. K tomu dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu pod príslušnú právnu normu, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri právnom posúdení veci však rieši právne otázky, nie skutkové, preto nemožno dovolanie podané pre nesprávne právne posúdenie veci odôvodniť spochybnením skutkových záverov odvolacieho súdu, ktorých riešenie predchádzalo riešeniu právnych otázok. Preto námietky dovolateľky týkajúce sa spochybnovania skutkových zistení a skutkových záverov považuje dovolací súd za neopodstatnené. Navyše, úlohou odvolacieho súdu v rámci dovolacieho konania nie je riešenie skutkových otázok, pretože dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

16. S poukazom na uvedené dovolací súd uzatvára, že v dovolaní nie je dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP vymedzený spôsobom uvedeným v § 432 CSP. Dovolací súd preto dovolanie odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP.

17. Žalovaná bola v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešná (§ 255 ods. 1 CSP) a vznikol jej nárok na náhradu trov konania. O nároku na náhradu trov konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.